

DAUGAVPILS PILSĒTAS DOME
SOCIĀLO LIETU PĀRVALDE
Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas dienas centrs

Liepājas ielā 4, Daugavpils, LV-54, tālr. 65434813, 65476980 rehabcentrs@soclp.lv
e-pasts

Daugavpilī

Sociālās rehabilitācijas un motivācijas programma
„Dzīves kvalitāte”

Sociālās rehabilitācijas teorētiskais pamatojums.

Dotā programma virzīta uz Sociālās aprūpes un rehabilitācijas dienas centra klientu – dažāda vecuma personu, invalīdu, personu ar garīga rakstura traucējumiem, sociālā riska grupu pārstāvju integrēšanas sabiedrībā iespēju paplašināšanu, pēc būtības – uz dotās kategorijas personu sociālo adaptāciju.

Šīs sociālās grupas pārstāvjiem ir raksturīgas tādas problēmas, kā:

- stipras motivācijas trūkums aktīvai sabiedriskai darbībai;
- plašas saskarsmes procesa trūkums;
- nepieciešamās psiholoģiskās palīdzības trūkums;
- nav iespējas regulāri un kvalitatīvi apgūt prasmes, kas nodrošina iespēju integrēties dzīvē un palielināt pašnoteikšanās spējas;
- izglītošanas un nepieciešamu zināšanu apguves trūkums;
- brīvā laika kvalificētas pavadīšanas trūkums (tā ir svarīga problēma arī tāpēc, ka pensionāriem un invalīdiem brīvais laiks ir viņu dienas lielākā daļa);
- vienveidīga dzīve (parasti pensionāra vai invalīda dzīve norit ar minimāliem kontaktiem);
- nepietiekams informācijas apjoms par medicīnas un sociālajiem pakalpojumiem, kā arī plašas sabiedrības nepietiekama informētība par dotās sociālās kategorijas problēmām un īpatnībām.

Tātad, klientu vajadzības var teorētiski iedalīt: kopējās (tādas, kā visiem pārējiem cilvēkiem) un īpašās (saistītas ar šīs konkrētas sociālās grupas situācijas sekām).

Tipiskās šīs sociālās grupas īpašās vajadzības:

- vajadzība atjaunot vai kompensēt traucētu dažādu veidu darbību iespēju;
- plašas saskarsmes vajadzība;
- sociālās un sadzīves, kultūras u.c. sfēru pieejamības vajadzība;
- zināšanu saņemšanas iespējas vajadzība;
- sociālās un psiholoģiskās adaptācijas vajadzība;
- vajadzība būt materiāli un morāli atbalstītiem.

Uzskatot dotās kategorijas personu īpašo vajadzību apmierināšanu par sociālās plaisas mazināšanas iespēju starp šīm personām un sabiedrību, būtu jāatzīmē šīs grupas personu sociālo adaptāciju kā svarīgu metodi sociālās rehabilitācijas pasākumu kompleksa pamatā.

Sociālās adaptācijas mērķu sasniegšanas vissvarīgākais priekšnoteikums ir idejas par vienādu tiesību dažāda vecuma personām, invalīdiem, personām ar garīga rakstura traucējumiem, sociālā riska grupu pārstāvjiem ieviešanu sabiedrības apziņā.

Dažāda vecuma personu, invalīdu, personu ar garīga rakstura traucējumiem, sociālā riska grupu pārstāvju savstarpējas attiecības ir adaptācijas procesa spēcīgs faktors.

Kā rāda pieredze, gan dažāda vecuma personas, kā arī invalīdi, personu ar garīga rakstura traucējumiem, sociālā riska grupu pārstāvji ar potenciālām iespējām aktīvi piedalīties sabiedrības dzīvē bieži vien nevar rezultatīvi realizēt šīs iespējas, tāpēc kā pārējie sabiedrības locekļi nelabprāt ar viņiem kontaktējas nostabilizējušos negatīvu stereotipu dēļ.

Metožu, kuras ļauj dotās sociālās grupas pārstāvjiem atrasties sabiedriskās dzīves iekšienē, lietošana ir iespējama, izmantojot tādu iestāžu resursus, kā Sociālās aprūpes un rehabilitācijas dienas centrs.

Klientu sociālās adaptācijas radītāji:

attieksme pret savu dzīvi (dzīves kvalitātes novērtēšana);

attieksme pret savu veselību (veselības stāvokļa uzturēšana);

indivīda pašuztvere;

emocionālā stāvokļa stabilitāte.

Var konstatēt, ka pašlaik pensionāru un invalīdu sociālās adaptācijas process ir apgrūtināts, jo:

dotās sociālās grupas pārstāvju apmierinātība par savu dzīvi ir pazemināta (materiālās grūtības, nespēja atrast darbu, nespēja pilnvērtīgi mācīties un atpūsties utt.);

dažādos gadījumos pašnovērtējumam ir raksturīga negatīva dinamika;

ir problēmas attiecībās ar plašu sabiedrību;

dažādos gadījumos emocionālajam stāvoklim ir raksturīgas bažas, nedrošība nākotnē, pesimisms.

Tātad, šīs sociālās grupas pārstāvjiem ir nepieciešama palīdzība viņu sociālās adaptācijas procesā sociālās rehabilitācijas veidā sekojošos virzienos:

Klientu informētības paaugstināšana sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu

jautājumos, kā arī apmācības, pēc nepieciešamības - darba meklēšanas un

atvērto jautājumos;

Plašas sabiedrības informētības paaugstināšana par dotās sociālās grupas problēmām, vajadzībām un īpatnībām, lai mainītu sabiedrības negatīvo attieksmi pret šiem cilvēkiem;

Mērķa grupas pārstāvju pašnovērtējuma paaugstināšana;

Mērķa grupas pārstāvju emocionālā stāvokļa nostiprināšana, pozitīvas attieksmes pret dzīvi ieaudzināšana.

Pamatojoties uz šiem sociālā darba virzieniem, var prognozēt pozitīvu rezultātu tādu jautājumu risināšanā, kā:

sociālās aktivitātes atjaunošana,

plašas saskarsmes vajadzības apmierināšana,

zināšanu saņemšanas iespējas vajadzības apmierināšana,

sociālās un psiholoģiskās adaptācijas vajadzības apmierināšana,

iespēja risināt savas problēmas, pamatojoties uz plašāku, nekā agrāk, informāciju,

indivīda darbības apjoma un virzienu paplašināšana, sakarā ar to – brīvā laika

problēmas atrisināšana

Sociālās rehabilitācijas programma „Dzīves kvalitāte”.

Mērķa grupa:

Dažāda vecuma personu, invalīdu, personu ar garīga rakstura traucējumiem, sociālā riska grupu pārstāvju – Daugavpils pilsētas domes Sociālo lietu pārvaldes Sociālās aprūpes un rehabilitācijas dienas centra klienti.

Programmas mērķi:

- Dažāda vecuma personu, invalīdu, personu ar garīga rakstura traucējumiem, sociālā riska grupu pārstāvju izglītošana, viņu sociālā rehabilitācija, zināšanu un prasmju apguve, kas nodrošina tiem iespēju integrēties dzīvē un palielināt pašnoteikšanās spējas;
- Veicināt sociālo kontaktu veidošanu un saglabāšanu starp dažāda vecuma personām, invalīdiem, personām ar garīga rakstura traucējumiem, sociālā riska grupu pārstāvjiem un sabiedrību, dodot iespēju kontaktēties savā starpā veciem, vientuļiem cilvēkiem un invalīdiem caur fizisko attīstību, garīgo attīstību, vides attīstību, informatīvo attīstību;
- Paaugstināt sociālās rehabilitācijas efektivitāti, kura vērsta uz integrācijas atjaunošanu sabiedrībā.

Uzdevumi:

Palīdzēt cilvēkam attīstīt viņa spējas personīgo un sociālo problēmu risināšanā; Uzlabot dzīves kvalitāti programmas dalībniekiem, sniedzot pakalpojumus, kuri nodrošina indivīda sociālo rehabilitāciju un integrāciju; Atbalstīt ikviena cilvēka pašnoteikšanās tiesības, kā arī personības attīstības un adaptācijas spējas; Dot klientam papildu iespējas pilnīgāk integrēties sabiedrības dzīvē un palielināt pašnoteikšanās iespējas, iesaistīt klientus pasākumos atbilstoši viņu veselības stāvoklim, garīgajām un fiziskajām spējām. Sniegt informāciju par iespējamo sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem; Palīdzēt personībai nodibināt attiecības ar jauniem cilvēkiem; Sniegt klientiem emocionālo atbalstu; Izstrādāt, organizēt un veikt pasākumus izstrādāšana, organizēšana un veikšana, kas virzīti uz plašas sabiedrības negatīvā stereotipa nomaiņu attiecībā pret pensionāriem un invalīdiem; Regulāri organizēt pasākumus, kas virzīti uz mērķa grupas locekļu attīstošo un radošo apmācību, kā arī mērķa grupas locekļu rokdarbu izstādes, gadatirgi un daiļrades saloni;

Programmas “Dzīves kvalitāte” realizācijas rezultāti tiek sasniegti pateicoties:

Fīziskajai attīstībai:

- Vingrošanas grupa „Grācija”;
- Deju grupa „Smaids”;
- Galda teniss,novuss,biljards;
- Ritmu dejas ;

Garīgajai attīstībai:

- Ansam.“Dvēsele dzied” – vad. R.Vahruševa
- Ansam. “Cerība” – vad. Ļ.Prakapavičene
- Ansamblis “Družba” - vad. I.Kraļika
- Ansamblis “Sarma” - vad. S.Almakajevs
- Šahs, dambrete – vad. P.Makalenkins
- Klubs „Romances mīlētāji” –vad.J.Soldatovs
- Literatūra.Māksla.Cilvēks.” -vad.L.Čukste

- Klubs „Jabloki”-vad.A.Gallers
- Literārais klubs „Ruslo- L”-A.Guziks
- Klubs „Iedvesma”- vad.L.Viļuma
- Literārais un mākslas salons

Vides attīstībai:

- Pīšana no klūgām
- Fitoterapija
- Rokdarbi
- Makšķernieki
- Dārzkopji
- Prasmīga saimniece
- Floristika
- Krāsa ;
- Preses centrs”;
- Teātris „Pensionāriņš”;

Informatīvajai attīstībai:

- klubs „Erudīts” ;
- klubs „Ceļotāji” ;
- Bioenerģētiķi;